

بنام خداوند جان آفرین که می بخشد در زبان آید

طراحی اولیه اسکیس

در هنر و معماری

تألیف: دکتر رضا شاطریان

سرشناسه: شاطریان، رضا، ۱۳۴۸ -

عنوان و نام پدیدآور: طراحی اولیه (اسکیس) در هنر و معماری / تألیف رضا شاطریان.

مشخصات نشر: تهران: رضا شاطریان، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۲۲۶ ص. : سرن، جدول، نمودار ۱۵ × ۱۵ س.م.

شابک: 978-964-04-8704-4

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

موضوع: معماری - طراحی

موضوع: معماری - نقشه‌های نمایشی - فن

موضوع: طراحی - فن

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۲۴ ش/۳۵۹

رده‌بندی دیویی: ۶۰۴/۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۸۸۰۹۸۸

لیتوگرافی: باران

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۲ خورشیدی

چاپ: پژمان

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

حق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به مولف است.

شما قبل از این که شروع به طراحی کنید، باید دارای انجام فکری مناسب در زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و فرهنگی باشید. آگاهی کامل در این زمینه‌ها در شرایط کلی غیر ممکن به نظر می‌رسد. ولی داشتن اطلاعات نسبی دور از دسترس نیست. و نیازمند به مطالعات گسترده در طول سالیان دارد و نکته مهم دیگر رسیدن به یک بیش مناسب فلسفی در شخص است. تحلیل طراحی‌های امروزی کشورمان به این نتیجه می‌رسد که ارجحی ایجاد شده فاقد تفکری معمارگونه است. حال از این ضعف و نقیصه‌ای است که توانسته‌ایم معماران مناسبی تربیت کنیم. این نکته مهم را نباید فراموش کنیم که هر انسان حاصل تفکرات روزانه خویش است و تفکر خوب آفرینندگی با خود به همراه دارد و این میسر نخواهد شد مگر با تلاش، مطالعه و نداشتن پس زمینه‌های فکری جانبدارانه، باید یادگیریم آزاد باشیم و آزاداندیشی را در خود بارور سازیم. اگر شما به درستی دین و آیین‌های حاکم بر اجتماع را به درستی نشناسید نمی‌توانید روح اعتقادی پیروان آن آیین را در طرح‌های خود لحاظ کنید. اثر به جا مانده از معماران تربیت کننده و دارای مفاهیم گسترده‌ای است و استعدادهای جامعه خویش را به شکوفایی می‌رساند. سنت هر تعریف خود به چهارهای اجتماعی اشاره دارد. نداشتن این تعریف در مکتب ما به معنای سستی به تنهایی کافی است که باورهای نادرستی را در اندیشه ما بارور سازد. سنت نوعی ارتباط در میان یک واحد اجتماعی و خانوادگی است که رفتارها و کنش‌های مناسب را تعیین می‌کند. ولی باید بدانیم تفکر نادرست به سنت ما را به چالش‌های زیادی خواهد کشاند.

دین در چهره و ماهیت حقیقی خود جلوگیری از سقوط و رانده شدن و در امان بودن است. و نداشتن شناخت مناسب نسبت به آن موجبات وهن دین و ایجاد خرافه را فراهم نموده و تا به جایی پیش می‌رود که سربلایی برای فریبکاران، نامردمان و مضعدان می‌شود. از طرف دیگر ما باید بدانیم به ندهای درونی خود گوش دهیم و این مستلزم این است که بدانیم ندای درونی چیست به گفته سقراط که می‌گوید: «رویا صدای وجدان است». رویا می‌تواند منبع لطام باشد. در رویا نیس صحیح فکری در مورد روابط با دیگران و یا روابط سایرین با ما وجود دارد. بلکه رویا می‌تواند مظهری از تضادهای ارزشمند و نیز اعمال عقلانی بالاتر و عالی تر نسبت به همام هشاری کامل باشد. چگونه می‌توانیم از یک طرح استبدادی دور شویم. جز با شناخت استبداد ممکن است. باید بدانیم که در زیر سایه نظام‌های استبدادی نظم سیاسی از یک نفس سرچشمه می‌گیرد و نظم فکری نیز از دل یک مکتبی و پیروان آن بیرون می‌آید. ما با شناخت استبداد می‌توانیم از حاکمیت استبداد در طراحی خود جلوگیری کنیم. در طراحی فضاها یک نظام اعتقادی می‌تواند ملگ زیادی بسازد. ما می‌توانیم به ارزش تن و روان پی ببریم. در تولد زرتشت پیامبر ایران باستان مواردی برای تولد او لازم بود مانند فره ایزدی، روان و تن. از این رو روان و تن دارای جایگاه رفیع و ارزشمندی است. دانستن این نکته، که موقعیت یک امر نسبی است و نمی‌تواند تعریف یکپارچه‌ای برای خود بپذیرد. آن موقع درک ما از زندگی و انتظاراتی که از یک طرح موفق داریم عکس دیگری به خود می‌گیرد.

مرد خردمند، سرپیشه را عمرو بایست در این روزگار تابه یکی تجربه آموختن بادگری تجربه بستن به کار

با توجه به مطالب رفته و وقتی به یک مکتب معماری می نگریم، می بینیم انجامی کامل نسبت به آیین، سنت، هنر، اجتماع، تاریخ، فرهنگ و اقتصاد را در درون خود به هماهنگی رسانده و بدون آن‌ها اساساً نمی تواند مکتب و یا سبکی شکل گیرد. برای نمونه پستمد رنسیم در ابتدا به صورت تاریخ گرایی در معماری نمود یافت. لطام از بناهای گذشته (کلاسیک و رنسانس)، معنا و مفهوم به بنای مفروض می دادند. پس از آن پستمد رنست ها تمام تلاش خود را برای یک انجام کلی از مواردی که اشاره آن ها رفت در اثرهای خود به وجود آوردند.

این کتابی که در پیش رو دارید در دوازده فصل سازمان دهی شده و هر فصل تلاش دارد به مفاهیم پایه ای که هر طراح باید به عنوان پیش زمینه بر آن مسلط باشد را توضیح نسبتاً کاملی ارائه کرده است. شما می توانید با مطالعه این کتاب به یک طراح مطلوب و کارساز و تاثیرگذار نزدیک شوید. توصیه من به مطالعه هر فصل نسبت به علائق خود در تقدم اول می باشد ولی مطالعه فصل بندی شده آن در بهترین حالت ممکن در رشد شخصیت طراحی شما موثر است. از خود یک نقاش و شاکرد نقاش نسازید. اسکلیس یک نقاشی و یا کلاس نقاشی برای معماران نیست. شخصیت معماری شما در اسکلیسی که ارائه می دهید آشکار است. بدون داشتن اطلاعاتی که در این کتاب به آن ها اشاره می شود نمی توانید با کام های مناسبی در زمینه معماری قدم بردارید. در انتها باید بگویم هیچ اثری نمی تواند از کاستی و خطا نیست. اما تمام سعی و تلاش در این بوده است که این موارد به کم ترین میزان خود تقلیل یابد. خواهشمندم نظرات و پیشنهادات خود را طریق پست الکترونیکی با من در میان بگذارید.

با سپاس از دانش پژوهان برادرگوار

رضا شاطریان، تابستان ۱۳۹۳ خورشیدی، تهران

IRAN – Tehran

Reza Shateriyan 1348 – 1969

E.mail: shateriyan@yahoo.com

نماد و نشانه‌ها

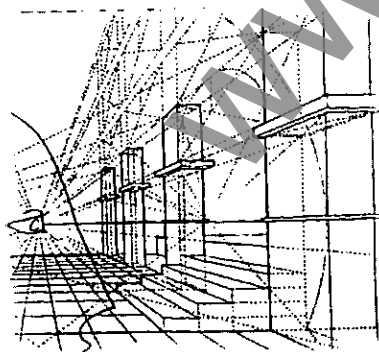
۴۰.....	اصول سمبولیسم
۴۲.....	نشانه و معماری
۴۶.....	نمادگرایی در معماری مشرق زمین
۴۷.....	نظم کیهانی
۴۷.....	دایره
۴۷.....	گنبد
۴۸.....	کانسپت
۴۸.....	انواع پنج‌گانه کانسپت
۴۹.....	توتمیسم (Totem)
۵۰.....	اسطوره
۵۰.....	تجربید
۵۰.....	ماندالا
۵۱.....	هرمنوتیک
۵۱.....	نشانه (لوگو) چیست؟
۵۲.....	نماد انتزاعی یا تصویری در گرافیک
۵۳.....	جام‌جم
۵۴.....	«سواستیکا» یا صلیب شکسته
۵۷.....	منشور حقوق بشر کوروش بزرگ
۵۸.....	الهه آناهیتا
۵۹.....	فروهر (نشان و سمبل ایرانیان)
۶۰.....	نگاهی اجمالی به هنر ایران باستان
۶۱.....	تقریب پیش از تاریخ
۶۳.....	نقش نمادها در اسطوره
۶۷.....	تأثیر تخت جمشید بر معماری پس از خود
۶۸.....	نشان خورشید

۲۲.....	تاریخچه نماد و نشانه
۲۴.....	نمادها و احساسات
۲۵.....	نماد در معماری
۲۵.....	نحوه تولید و کاربرد نماد
۲۸.....	نماد در زبان‌شناسی
۲۸.....	دال
۲۸.....	طبقه مدلول
۲۸.....	دلالت
۲۹.....	جامعه‌شناسی
۳.....	طبقه‌بندی نمادها در جامعه‌شناسی
۳.....	نمادهای طبیعی
۳۰.....	نمادهای قراردادی
۳۰.....	نمادهای اجتماعی
۳۱.....	روان‌شناسی
۳۴.....	خواب
۳۵.....	حیوان
۳۵.....	شاهین
۳۶.....	درخت
۳۶.....	کژدم
۳۶.....	بزرگان بشری
۳۶.....	آب
۳۷.....	آتش
۳۷.....	خاک
۳۷.....	کوه
۳۷.....	باد
۳۸.....	سمبولیسم (نمادگرایی)
۳۹.....	سمبولیسم ادبی
۳۹.....	سمبولیسم در دیگر علوم

۹۱	هنرهای زیبا
۹۲	هنرهای صناعی
۹۳	فلسفه نقد هنری
۹۳	جایگاه زیبایی‌شناسی در فلسفه معاصر
۹۳	ارزش آثار هنری
۹۴	فلسفه دین
۹۵	هنر و حقیقت
۹۹	مسیحیت
۹۹	پیشینه مسیحیت اولیه
۹۹	کتاب مقدس
۹۹	عهد عتیق
۱۰۰	عهد جدید (انجیل)
۱۰۱	عهد جدید
۱۰۲	زرتشت
۱۰۲	ریشه و معنای نام
۱۰۲	جایگاه گات‌ها، سخنان زرتشت، در اوستا
۱۰۳	اساس دین زرتشت
۱۰۴	ازدواج
۱۰۵	عهد و ازدواج
۱۰۵	موانع زناشویی
۱۰۶	نماز در دین زرتشت
۱۰۶	شرایط نماز
۱۰۷	ترتیب وضو
۱۰۷	قبله

۷۱	دین
۷۲	تعریف دین
۷۳	اهمیت دین در سطح جهان
۷۳	ریشه‌شناسی واژه‌ی دین
۷۴	اهمیت دین
۷۵	انتقادات از دین
۷۵	شریعت
۷۵	مذهب
۷۵	ایدئولوژی
۷۵	جهان‌بینی
۷۵	انواع جهان‌بینی
۷۵	مکتب
۷۶	فلسفه
۷۶	تفاوت فلسفه و علوم تجربی
۷۸	تفاوت فلسفه و دین
۷۸	شاخه‌های فلسفه
۷۸	فلسفه نظری
۷۸	فلسفه عملی
۷۹	فلسفه دین
۸۰	سکولاریسم
۸۰	تعریف
۸۱	دولت سکولار
۸۲	انسان‌گرایی (اومانیزم)
۸۳	اخلاقیات سکولار
۸۳	استدلال‌های موافقان و مخالفان سکولاریسم
۸۴	طبیعت‌گرایی
۹۰	فلسفه هنر
۹۱	هنرهای زیبا
۹۱	هنرهای کاربردی

جنبش‌های هنری

۱۳۵.....	مجزاگری فرانسه: ۱۸۸۸ میلادی
۱۳۷.....	ترکیب‌گری فرانسه: ۱۸۹۰-۱۸۸۰ میلادی
۱۳۷.....	نبی‌ها فرانسه: ۱۸۸۹-۱۸۸۱ میلادی
۱۳۷.....	نودریافتگری فرانسه: ۱۹۰۶-۱۸۸۶ میلادی
۱۳۸.....	نقطه‌چینی فرانسه: دهه ۱۸۸۰ میلادی
۱۳۸.....	تفکیک‌گری فرانسه: ۱۸۸۴ میلادی
۱۳۹.....	نورگرایی
۱۴۰.....	فوفویسم فرانسه: ۱۹۰۹-۱۹۰۴ میلادی
۱۴۱.....	نوفوفویسم فرانسه، دهه‌ی ۱۹۲۰ میلادی
۱۴۱.....	هنر نو فرانسه، ۱۹۱۴-۱۸۹۰ میلادی
۱۴۴.....	هیجان‌نمایی، آلمان، ۱۹۳۰-۱۹۰۵ میلادی
۱۴۴.....	هیجان‌نمایی انتزاعی، ۱۹۱۲ میلادی
۱۴۵.....	انجمن هنرمندان جدید مونیخ آلمان، ۱۹۰۹ میلادی
۱۴۵.....	سوارکار آبی، آلمان، ۱۹۱۲ میلادی
۱۴۶.....	بروکه آلمان، ۱۹۱۳-۱۹۰۵ میلادی
۱۴۷.....	فراانگاشت کانادا، ۱۹۹۶ میلادی
۱۴۸.....	حجم‌گرایی فرانسه: ۱۹۱۴-۱۹۰۷ میلادی
۱۴۹.....	آرپسم فرانسه: ۱۹۱۰-۱۹۱۳ میلادی
۱۴۹.....	ناب‌گرایی فرانسه: ۱۹۲۵-۱۹۱۸ میلادی
۱۵۰.....	آینده‌گری ایتالیا، ۱۹۳۰-۱۹۱۰ میلادی
۱۵۱.....	آینده‌گری حجمی روسیه، ۱۹۱۵-۱۹۱۲ میلادی
۱۵۲.....	تابش‌گری روسیه، ۱۹۱۱ میلادی
۱۵۳.....	دروانگری انگلستان، ۱۹۲۰-۱۹۱۴ میلادی
۱۵۳.....	شکل‌آفرینی اندام‌وار، ۱۹۴۰-۱۹۱۵ میلادی
۱۵۵.....	دادائیسم، سوئیس، ۱۹۳۰-۱۹۱۶ میلادی
۱۵۷.....	نئوپلاسیسم هلند، ۱۹۳۱-۱۹۱۷ میلادی
۱۵۸.....	تولیدگری روس، ۱۹۱۷ میلادی
۱۵۹.....	باوهاس، آلمان، ۱۹۳۳-۱۹۱۹ میلادی
۱۶۱.....	راست‌خط‌کاری آمریکا، ۱۹۲۰ میلادی
۱۶۲.....	مکتب آشکن آمریکا: اوایل قرن ۲۰ میلادی
۱۶۲.....	نقاشی آکشین ایالات متحده آمریکا، دهه ۱۹۵۰ میلادی
۱۶۳.....	آرت دکو فرانسه، ۱۹۳۰-۱۹۲۰ میلادی
۱۶۴.....	هنر پیشرو روسی، روسیه، ۱۹۳۰-۱۸۹۰ میلادی
۱۶۴.....	هنر شوروی، روسیه: ۱۹۲۲-۱۹۸۶ میلادی

۱۱۷.....	هنر چیست؟
۱۱۸.....	جنبش هنری
۱۱۸.....	هنر قرون وسطایی
۱۱۸.....	گوتیک بین‌المللی
۱۱۹.....	هنر رنسانس
۱۱۹.....	هنر صدر مسیحیت و هنر بیزانس (قرون وسطا)
۱۲۰.....	هنر رومانسک
۱۲۱.....	هنر سده‌های ۱۶ تا ۱۸ میلادی
۱۲۱.....	شیوه‌گرایی ایتالیا: ۱۵۲۰-۱۵۸۰ میلادی
۱۲۱.....	باروک اروپا: اواخر قرن ۱۶ اوایل قرن ۱۸ میلادی
۱۲۳.....	کلاسیسیسم اروپا: قرن ۱۷ میلادی
۱۲۳.....	روکوکو اروپا: قرن ۱۸ میلادی
۱۲۴.....	نئوکلاسیسیسم اروپا: قرن ۱۸ میلادی
۱۲۴.....	رومانتیسم اروپا: قرن ۱۸ میلادی
۱۲۵.....	هنر نوگرا
۱۲۵.....	هنر نوگرا یا هنر مدرن
۱۲۵.....	مراحل مدرنیسم
۱۲۷.....	هنر آکادمیک
۱۲۷.....	مکتب باربیزون فرانسه، ۱۸۷۰-۱۸۳۰ میلادی
۱۲۸.....	انجمن برادری پیشارافانلی انگلستان: ۱۸۴۸ اواخر قرن ۱۹ میلادی
۱۲۹.....	مکتب هادسون رپور آمریکا، ۱۸۷۰-۱۸۲۵ میلادی
۱۳۰.....	واقع‌گرایی
۱۳۱.....	واقع‌گرایی اجتماعی همه جا: ۱۹۲۹ میلادی
۱۳۱.....	واقع‌گرایی جادویی آلمان: ۱۹۶۰ میلادی
۱۳۲.....	فراواقع‌گرایی فرانسه: از ۱۹۲۰ میلادی
۱۳۲.....	مکتب واقع‌گرایی خیالی وین انریش: ۱۹۴۶ میلادی
۱۳۳.....	نئواقع‌گرایی
۱۳۳.....	دریافتگری فرانسه: ۱۸۹۰-۱۸۶۳ میلادی
۱۳۵.....	پسادریافتگری فرانسه: ۱۹۰۵-۱۸۸۶ میلادی

۱۹۲.....	مکتب ساختارگرایی	۱۹۴.....	هنر بیرونی انگلستان و آمریکا. ۱۹۴۰ میلادی
۱۹۳.....	مردم‌نگاری	۱۹۵.....	هنر غایب انگلستان و آمریکا: دهه ۱۹۵۰ میلادی
۱۹۳.....	مردم‌شناسی در ایران	۱۶۶.....	فوتورنالیسم آمریکا: ۱۹۶۰-۱۹۷۰ میلادی
۱۹۳.....	مردم‌شناسی پیش از اسلام	۱۶۷.....	ساده‌گرایی همه‌جا. ۱۹۶۰ میلادی
۱۹۳.....	مردم‌شناسان غیر ایرانی	۱۶۸.....	هنر دیدگانی همه‌جا. ۱۹۶۴ میلادی
۱۹۴.....	مردم‌شناسی در ایران دوره اسلامی	۱۷۰.....	کریتیویسم
۱۹۶.....	تغییر پذیری سرشت انسان	۱۷۰.....	هنر معاصر
۱۹۶.....	طبیعت‌گراها	۱۷۰.....	استاکسیم بین‌المللی. ۱۹۹۹ میلادی - تاکنون
۱۹۶.....	ضدطبیعت‌گراها	۱۷۱.....	دیوارنگاری
۱۹۷.....	مردم‌شناسی زیستی	۱۷۲.....	تصویر و شعر بین‌المللی. ۲۰۰۷ - تاکنون
۲۰۰.....	انسان‌شناسی کاربردی	۱۷۳.....	هایپررنالیسم آمریکا و اروپا. ۲۰۰۰ میلادی
۲۰۱.....	مهم‌ترین مسایل انسان‌شناسی کاربردی	۱۷۴.....	اینستالیشن آرت
۲۰۱.....	مسایل بین قومی مطایعه موزدی کشور ایالات متحده آمریکا	۱۷۴.....	ویدئو اینستالیشن
۲۰۴.....	باستان‌شناسی	۱۷۷.....	هنر پرفورمنس
۲۰۶.....	اسطوره‌شناسی	۱۷۹.....	جدول جنبش‌های هنری
۲۰۶.....	ریشه‌ی واژه‌ی اسطوره	۱۸۲.....	تابلوی «توبه مری مگدالنا» (مریم مجدلیه) اثر کاراواجو
۲۰۶.....	تعریف اسطوره	۱۸۳.....	تابلو «ولادت عیسی» اثر بوتیچلی
۲۰۸.....	اساطیر ایران	۱۸۴.....	«مرد ویترووین» و بررسی ویژگی‌های آن
۲۰۹.....	ریشه		
۲۰۹.....	اساطیر و عقاید پیش‌آریایی در ایران		
۲۱۰.....	ریشه‌های اساطیر آریایی		
۲۱۰.....	شکل‌گیری اساطیر ایرانی		
۲۱۲.....	اساطیر کهن ایرانی		
۲۱۲.....	نمای کلی جهان		
۲۱۳.....	عوامل اختلاف سرشت انسان‌ها	۱۸۷.....	خانه و اسکیس
۲۱۵.....	تفاوت دامنه استعدادها	۱۸۸.....	خانه
۲۱۶.....	ثبات شخصیت	۱۸۸.....	طبقه‌بندی خانه
۲۱۷.....	خانه‌ها در ایران معاصر	۱۸۹.....	از دیدگاه ساختمان‌سازی
۲۱۸.....	آشپزخانه (معماری ایرانی)	۱۸۹.....	شیوه‌های زندگی
۲۱۸.....	تابستان‌نشین	۱۹۰.....	انسان‌شناسی فرهنگی
۲۱۸.....	تالار	۱۹۰.....	مردم‌شناسی فرهنگی
۲۱۸.....	توالت و حمام	۱۹۱.....	مکتب تکاملی (تطورگرایی)
۲۱۹.....	حیاط	۱۹۱.....	مکتب اشاعه
۲۲۰.....	دالان	۱۹۱.....	مکتب کارکردگرایی (فونکسیونالیسم)

فصل چهارم

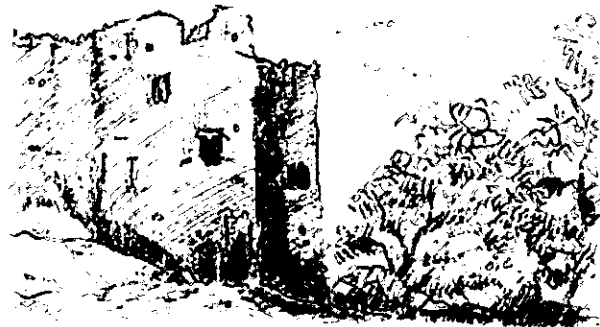
خانه سرشت و کمال انسان

فصل پنجم

فرهنگ و نقش آن

فرهنگ عمومی در پیکار	۲۳۷
فرهنگ	۲۳۸
فرهنگ در یک نگاه	۲۳۸
اجزای فرهنگ	۲۴۰
باورها	۲۴۱
گفتن‌های فرهنگی سده‌های اخیر	۲۴۳
رمانتسم انگلیسی	۲۴۳
انسان‌شناس انگلیسی، ادوارد تایلور (۱۹۱۷-۱۸۳۲)	۲۴۳
رومانتسم آلمانی	۲۴۴
انسان‌شناسی آمریکایی	۲۴۶
فرهنگ ایرانی	۲۴۷
نقاط ضعف	۲۴۸
از ویژگی فرهنگ ایرانی	۲۵۳
نماز نیز در دین ایرانی	۲۵۴
فرهنگ و معماری	۲۵۶
رابطه فرهنگ و معماری	۲۵۷
خانه‌های کنونی	۲۶۰
شهرسازی	۲۶۱
معماری به‌عنوان بستر فرهنگ	۲۶۳
سرچشمه فرهنگ	۲۶۷
چستی سبک	۲۶۹
خانه گازر- خوزستان	۲۷۴
تفاوت‌های فرهنگی در رفتارهای اجتماعی	۲۷۵
رشد رفتار اجتماعی	۲۷۵
انواع رفتار اجتماعی	۲۷۶
مشکلات رفتار اجتماعی ما ایرانیان	۲۷۷
چند درس مهم	۲۸۱

زمستان‌نشین	۲۲۱
سرابستان	۲۲۱
سکو	۲۲۱
نشین	۲۲۱
هشتی	۲۲۱
پایاب	۲۲۱
شوادان	۲۲۲
شناسیل	۲۲۲
اتاق بادگیر	۲۲۲
باغچال	۲۲۲
بام	۲۲۳
حیات نارنجستان	۲۲۳
بهار خواب	۲۲۴
اتاق کرسی	۲۲۴
کنده	۲۲۴
شیستان	۲۲۴
خانه طباطبایی‌های کاشان - اصفهان	۲۲۵
کانسپت	۲۲۶
وقتی که کم زیاد است، مینی‌مالیسم و معماری	۲۲۶
ویلا ساوا	۲۲۶
کانسپت (طرح اولیه)	۲۳۳
هندس در پلان و نما	۲۳۴
سیرکولاسیون	۲۳۴
روابط درون و بیرون	۲۳۴

شهر و نظام شهری

۲۸۵.....	ساختار شهرها (اجزای اصلی شهرها)
۲۸۶.....	تاریخ پیدایش شهر
۲۸۶.....	نگاه اجمالی
۲۸۶.....	تاریخچه پیدایش
۲۸۷.....	وجه تمایز سکونت‌گاه شهری از نظر گوردون چابلد
۲۸۸.....	اولین تشکل شهری
۲۹۰.....	مفهوم شهر
۲۹۰.....	شهر چیست؟ انواع شهرها و ویژگی‌های آن‌ها کدامند؟
۲۹۳.....	پترا به عربی (البتراء) شهری تاریخی
۲۹۳.....	حدود کشور بُطی‌ها
۲۹۳.....	پایان حکومت بُطی‌ها
۲۹۳.....	بیرون آمدن پترا از دست رُمیان
۲۹۴.....	مفهوم شهروندی
۲۹۵.....	مفهوم شهروند
۲۹۸.....	حقوق شهروندی
۲۹۹.....	شهروندی و جامعه مدنی
۳۰۳.....	نظریات کلاسیک
۳۰۴.....	حقوق شهروندی و مشارکت مدنی
۳۰۵.....	تنوری‌های تقویت‌کننده مفهوم حقوق شهروندی
۳۰۹.....	جایگاه حقوق شهروندی در مدیریت شهری امروز تهران
۳۱۳.....	معیارهای زیبایی‌شناسی و سیمای ناپه‌نچار شهری
۳۱۵.....	برنامه‌ریزی شهری
۳۱۶.....	انواع برنامه‌ریزی
۳۱۷.....	انواع برنامه‌ریزی از نظر مدت اجرا
۳۱۸.....	برنامه‌ریزی محلی (شهری)
۳۱۸.....	برنامه‌ریزی روستایی
۳۱۸.....	برنامه‌ریزی ناحیه‌ای
۳۱۹.....	برنامه‌ریزی ملی
۳۱۹.....	برنامه‌ریزی بین‌المللی

۳۲۰.....	شهر در کشورهای توسعه نیافته
۳۲۰.....	نگاه اجمالی
۳۲۰.....	مشکل کشورهای توسعه نیافته
۳۲۱.....	هندوستان
۳۲۱.....	کنیا
۳۲۲.....	طراحی شهری

فصل هفتم

مفهوم فضا

۳۲۶.....	فضا و معماری
۳۲۹.....	انواع فضا
۳۲۹.....	فضای ریاضی و فضای ادراکی
۳۳۰.....	فضای روز و فضای شب
۳۳۰.....	فضای عمومی و خصوصی
۳۳۰.....	فضای مابین
۳۳۱.....	فضا و زمان
۳۳۲.....	فرم در معماری
۳۳۲.....	فرم و خلق فضا
۳۳۳.....	فرم‌های بی‌قاعده
۳۳۳.....	فرم‌های باقاعده
۳۳۴.....	خط
۳۳۴.....	سطح صاف
۳۳۵.....	سطح منحنی
۳۳۶.....	دایره
۳۳۶.....	بیضی
۳۳۶.....	کره
۳۳۷.....	مربع
۳۳۷.....	مستطیل
۳۳۸.....	مثلث
۳۳۸.....	هرم
۳۳۸.....	شش ضلعی

۳۶۶.....	انتخاب فرم.....
۳۶۶.....	احساس فرم.....
۳۶۹.....	درک یک فرم در کنار فرم‌های دیگر.....
۳۶۹.....	سیر تحول تاریخی فضا در معماری.....
۳۶۹.....	فضای دوره اول.....
۳۷۰.....	فضای دوره دوم معماری.....
۳۷۲.....	فضای دوره سوم.....
	فضای دوره چهارم.....
	مفهوم زمان در هنر و معماری.....
	فضا و هندسه اقلیدسی.....
	تاریخچه.....
	اصول موضوعه.....
	اصول متعارفی.....
	پس از اقلیدس.....
	فضا - زمان.....
	زمان.....
	روش تاریخ‌مدارانه.....
	انحنای فضا - زمان.....
	نقش تساوی جرم گرانشی و جرم لختی.....
	اتساع زمان.....
	محاسبه رابطه اتساع زمانی.....
	نتایج اتساع زمانی.....
	آیا اتساع زمان در زندگی روزمره قابل مشاهده است؟.....
	فضا در هنر تجسمی (فضای تجسمی).....
	هنر تجسمی چیست؟.....
	عناصر دیداری کدامند؟.....
	کیفیت دیداری چیست؟.....
	کادر چیست؟.....
	فضای تجسمی.....
	فضای سه بعد نما (واقع گرا).....
	تغییر اندازه.....
	تغییر رنگ و تیرگی.....
	تغییر وضوح.....
	فضای دو بعد نما.....

فصل هشتم

انسان و طبیعت

۳۷۵.....	انسان، طبیعت، معماری.....
۳۷۹.....	الگوهای معماری و طبیعت.....
۳۷۹.....	بدن انسان.....
۳۷۹.....	استخوان‌بندی.....
۳۷۹.....	حیوانات.....
۳۷۹.....	کوه‌ها.....
۳۸۰.....	کریستال.....
۳۸۰.....	شاخه.....
۳۸۰.....	درخت.....
۳۸۰.....	گل آذین.....
۳۸۰.....	گل.....
۳۸۱.....	آب و معماری.....
۳۸۱.....	احترام به آب.....
۳۸۱.....	مروری بر تاریخچه آب گرمابه و پاکیزگی در ایران.....
۳۸۲.....	آیین شستشوی مهرپرستان.....
۳۸۲.....	شستشوی در آیین مزدیسنا.....
۳۸۲.....	ناهید یا آناهیتا.....
۳۸۲.....	معبد آناهیتا در بیشاپور.....
۳۸۳.....	آب‌انبار.....
۳۸۳.....	شیوه‌های آبرسانی در تمدن اورارتو.....

۴۰۹.....	ویژگی‌های معماری بومی یزد.....	۳۸۶.....	آب و هنر در باغ.....
۴۰۹.....	ساختار فضایی بنا.....	۳۸۶.....	استخر.....
۴۰۹.....	تأثیر جریان هوا و نور خورشید.....	۳۸۷.....	آب‌نماها.....
۴۱۰.....	مصالح ساختمانی.....	۳۸۷.....	نهرها.....
۴۱۱.....	معماری منطقه معتدل و مرطوب.....	۳۸۷.....	آب در آثار ایران.....
۴۱۱.....	تأثیر جریان هوا و نور خورشید بر بنا.....	۳۸۸.....	حوض‌خانه‌های کاشان.....
۴۱۱.....	مصالح ساختمانی.....	۳۸۹.....	طبس، باغ گلشن.....
۴۱۲.....	ویژگی‌های معماری جدید گیلان.....	۳۸۹.....	باغ واقع در کنار رودخانه.....
۴۱۲.....	انطباق معماری جدید با معماری بومی گیلان.....	۳۸۹.....	باغ آبی.....
۴۱۳.....	سرشت و طبیعت انسان.....	۳۹۰.....	طبیعت، کوهستان و معماری.....
۴۱۳.....	دو معنای الهی و زمینی حیات انسانی.....	۳۹۰.....	شرایط اقلیمی و خصوصیات آب‌وهوایی.....
۴۱۴.....	تبدیل نظریه به ایدئولوژی.....	۳۹۰.....	فرم بنا.....
۴۱۵.....	طبیعت انسان ذاتی است یا اکتسابی؟.....	۳۹۱.....	ساختمان‌های درون‌گرا با حیاط مرکزی.....
۴۱۵.....	طبیعت و سرشت آدمی.....	۳۹۱.....	استفاده از ایوان و حیاط کوچک در بنا.....
۴۱۷.....	مراد از طبیعت.....	۳۹۱.....	پلان، فرم بنا و نحوه قرارگیری آن.....
۴۱۸.....	روش شناخت طبیعت انسان.....	۳۹۱.....	اتاق‌های کوچک با ارتفاع کم.....
۴۱۹.....	آثار و نتایج وجود طبیعت مشترک.....	۳۹۲.....	بازشوهای کوچک.....
۴۱۹.....	انکار طبیعت مشترک.....	۳۹۲.....	دیوارهای نسبتاً قطور.....
۴۱۹.....	اصالت اجتماعی.....	۳۹۲.....	بام‌های مسطح.....
۴۲۰.....	اگزایستنسالیزم.....	۳۹۳.....	نوع مصالح.....
۴۲۱.....	تاریخی بودن انسان.....	۳۹۴.....	کالبد شهری و روستایی.....
۴۲۳.....	ادله اثبات طبیعت مشترک.....	۳۹۵.....	نمونه طرح پیشنهادی.....
۴۲۳.....	دستگاه‌های مشترک.....	۳۹۶.....	طبیعت، بیابان و معماری.....
۴۲۳.....	دستگاه گرایش مشترک.....	۳۹۶.....	علل ایجاد بیابان‌ها.....
۴۲۴.....	مراد از فطرت الهی بشر.....	۳۹۶.....	انسان چگونه موجب گسترش بیابان‌ها می‌شود؟.....
۴۲۷.....	فطرت اخلاقی بشر.....	۳۹۸.....	پراکندگی بیابان‌ها.....
۴۲۷.....	فطرت و شخصیت.....	۳۹۸.....	معماری و بناها.....
۴۲۸.....	نیک سرشتی بشر.....	۳۹۸.....	هنر معماری در کویر (بخچال‌ها).....
۴۳۰.....	لغت «فطرت».....	۴۰۱.....	آسیاب‌های کویری.....
۴۳۱.....	تعریف فطرت.....	۴۰۳.....	روش کار آسیاب.....
۴۳۲.....	ویژگی‌های امور فطری.....	۴۰۳.....	آسیاب مید.....
۴۳۳.....	فطرت و تربیت.....	۴۰۵.....	تنوع خانه‌های روستایی در اقلیم خشک کویر.....
۴۳۳.....	فطریات انسان در ناحیه‌ی شناخت‌ها.....	۴۰۷.....	تنوع کالبدی روستاهای اقلیم گرم و خشک کویری.....
۴۳۴.....	نظریه افلاطون.....	۴۰۹.....	معماری منطقه گرم و خشک.....

انسان و هویت او

۴۵۸	هویت چیست؟
۴۶۰	تاملی در مفهوم هویت
۴۶۵	ریچارد جنکینز و هویت اجتماعی
۴۶۹	هنری تاجفل و نظریه مقوله‌بندی
۴۷۳	«با هویت» کیست
۴۷۵	زمان و هویت اجتماعی
۴۸۱	اطلاعات، دولت ملت و نظارت
۴۸۲	بحران هویت
۴۸۳	هویت ملی
۴۸۴	ملت
۴۸۶	تعریف هویت ملی
۴۸۷	عناصر و مؤلفه‌های هویت ملی
۴۸۸	دین مشترک
۴۸۸	تاریخ مشترک
۴۸۹	فرهنگ یا میراث فرهنگی مشترک
۴۹۰	کار ویژه‌های هویت ملی
۴۹۰	همبستگی ملی
۴۹۰	چشم‌انداز به زندگی سیاسی - اجتماعی
۴۹۳	نسبت دو مفهوم از خود ییگانگی و هویت
۴۹۵	رابطه خود و دیگری

۴۳۴	نظریه حکمای اسلامی
۴۳۵	نظر قرآن
۴۳۵	نظر منکرین و نتیجه‌ی آن
۴۳۶	فطریات در ناحیه‌ی خواست‌ها
۴۳۷	فطریات احساسی
۴۳۷	حقیقت‌جویی
۴۳۷	گرایش به خیر و فضیلت
۴۳۸	گرایش به جمال و زیبایی
۴۳۸	گرایش به خلاقیت و ابداع
۴۳۹	عشق و پرستش
۴۳۹	تناسب و هماهنگی ابعاد فطرت
۴۴۲	برج یونیک
۴۴۴	معماری، محیط و استرس
۴۴۴	استرس
۴۴۴	نظریه استرس عینی
۴۴۴	نظریه زمینه قبلی
۴۴۴	نظریه‌های الگوی شخصیت
۴۴۵	محیط
۴۴۷	استرس‌زاهای محیطی
۴۴۸	گرما و رطوبت هوا
۴۴۸	ازدحام
۴۴۸	محیط‌های استرس‌زا
۴۴۹	ادراک محیط
۴۵۲	معماری پایدار
۴۵۲	مرحله صرفه‌جویی در منابع
۴۵۲	مرحله طراحی برای بازگشت به چرخه زندگی
۴۵۳	مرحله طراحی برای انسان
۴۵۳	نمونه معماری پایدار؛ برج هریست
۴۵۴	معماری و اقتصاد پایدار

۵۰۹	مرکز تقارن یک حجم
۵۰۹	محور تقارن یک حجم
۵۰۹	محور تقارن یک شکل هندسی
۵۱۰	تقارن مرکزی
۵۱۱	کنج
۵۱۱	مشخصات کنج
۵۱۱	کنج منظم
۵۱۱	کنج سه قائمه
۵۱۱	رسم نیم‌ساز زاویه
۵۱۱	رسم عمود منصف یک پاره خط
۵۱۱	رسم مثلث با معلوم بودن سه ضلع آن
۵۱۲	رسم سه تصویر نقطه، خط و رابط بین تصاویر
۵۱۲	رسم سه تصویر نقطه
۵۱۳	انواع خط
۵۱۳	خط قائم
۵۱۳	خط متعصب
۵۱۴	خط افقی (افقیه)
۵۱۴	خط جیبی (جیبیه)
۵۱۵	خط نیمرخ
۵۱۵	خط غیر مشخص
۵۱۶	وضعیت دو خط نسبت به هم
۵۱۶	حالت اول دو خط با هم موازیند
۵۱۶	حالت دوم دو خط با هم متقاطعند
۵۱۶	دو خط متوازی
۵۱۷	مثلث
۵۱۸	قضایای تساوی مثلث
۵۱۸	عمود منصف‌های اضلاع مثلث
۵۱۸	ارتفاع اضلاع مثلث
۵۱۸	مساحت مثلث
۵۱۹	میان‌های مثلث
۵۲۰	مثلث قائم‌الزاویه
۵۲۱	چند ضلعی‌ها
۵۲۱	تعریف چند ضلعی
۵۲۲	متوازی الاضلاع
۵۲۲	ویژگی‌های متوازی الاضلاع

۵۰۰	هندسه فضایی (مبانی ترسیم فنی و حجم‌شناسی)
۵۰۰	تاریخچه هندسه
۵۰۰	هندسه فضایی
۵۰۰	مبانی ترسیم فنی و حجم‌شناسی
۵۰۱	نقطه
۵۰۱	خط
۵۰۱	صفحه
۵۰۱	فضا
۵۰۲	وضعیت نقطه و خط
۵۰۲	مفهوم خط و صفحه در فضا
۵۰۳	نیم خط
۵۰۳	نیم صفحه
۵۰۳	نیم فضا
۵۰۳	ویژگی‌های نیم فضا
۵۰۳	اوضاع نسبی دو خط در فضا
۵۰۳	اوضاع نسبی خط و صفحه
۵۰۴	وضعیت دو صفحه نسبت به هم
۵۰۴	اوضاع نسبی دو صفحه
۵۰۴	قضایا و مسایل هندسه فضایی
۵۰۵	زاویه دو خط متناظر
۵۰۵	خط عمود بر صفحه
۵۰۵	فاصله نقطه از خط
۵۰۵	فاصله نقطه از صفحه
۵۰۵	فاصله دو صفحه موازی
۵۰۶	فرجه
۵۰۶	زاویه مسطحه فرجه
۵۰۷	زاویه دو صفحه
۵۰۸	عمود مشترک دو خط متناظر
۵۰۸	تقارن محوری

۵۴۰.....	تخته رسم	۱۶۵۲	لوزی.....
۵۴۰.....	میز نقشه کشی	۵۴۲	مساحت و محیط لوزی.....
۵۴۰.....	خط کش «تی» یا T	۵۲۳.....	مستطیل.....
۵۴۱.....	نکاتی درباره محافظت از خط کشی «تی»	۵۲۳.....	مربع.....
۵۴۱.....	خط کش مقیاس	۵۲۴.....	دوزنقه.....
۵۴۱.....	خط کش رول	۵۲۴.....	مساحت دوزنقه.....
۵۴۱.....	نقاله یا زاویه سنج	۵۲۴.....	چهارضلعی های محیطی.....
۵۴۲.....	گونیاها	۵۲۵.....	دایره.....
۵۴۲.....	دستگاه ترسیم خطوط یا «درافتینگ»	۵۲۵.....	تعریف دایره.....
۵۴۳.....	استانداردهای نقشه کشی	۵۲۵.....	وتر و قطر دایره.....
۵۴۳.....	پیستوله	۵۲۵.....	قوس (کمان).....
۵۴۴.....	پرگار	۵۲۶.....	زاویه مرکزی.....
۵۴۴.....	قلم طراحی	۵۲۶.....	اندازه قوس.....
۵۴۶.....	پیدایش پرسپکتیو در آثار هنری و معماری	۵۲۷.....	زاویه محاطی.....
۵۴۶.....	فرا رسیدن رنسانس	۵۲۷.....	زاویه ظلّی.....
۵۴۷.....	مفهوم پرسپکتیو	۵۲۸.....	مساحت دایره.....
۵۴۷.....	پرسپکتیو ترسیمی و رشد فردیت طلبی جدید	۵۲۸.....	محیط دایره.....
۵۴۸.....	مفهوم پرسپکتیو علمی	۵۲۸.....	قطاع دایره و مساحت آن.....
۵۴۹.....	کشف پرسپکتیو	۵۲۸.....	اندازه طول یک قوس.....
۵۵۰.....	مخترعین پرسپکتیو	۵۲۸.....	دایره‌ی محاطی مثلث.....
۵۵۱.....	«جوتو»	۵۲۹.....	محاسبه‌ی شعاع دایره‌ی محاطی مثلث.....
۵۵۱.....	«برونلسکی»	۵۲۹.....	دایره‌ی محیطی مثلث.....
۵۵۲.....	مازاچو	۵۳۰.....	هرم.....
۵۵۲.....	لئوئاردو دالینچی	۵۳۰.....	معرفی هرم منظم.....
۵۵۳.....	برامانته	۵۳۱.....	مخروط.....
۵۵۳.....	تفاوت پرسپکتیو در گرافیک و معماری	۵۳۲.....	منشور.....
۵۵۴.....	نخستین بناهای معماری رنسانس	۵۳۲.....	منشور قائم.....
۵۵۴.....	ایوان جلوی بیمارستان پیمان	۵۳۲.....	منشور مایل.....
۵۵۵.....	گنبد کلیسای جامع فلورانس	۵۳۲.....	معرفی منشور ۵ پهلو.....
۵۵۵.....	کلیسای کوچک پاتری نماد دوره رنسانس	۵۳۳.....	گُره.....
۵۵۶.....	پرسپکتیو و شهرسازی	۵۳۳.....	دایره‌ی عظیمه.....
۵۵۷.....	واژه‌نامه‌ی پرسپکتیو	۵۳۴.....	استوانه.....
۵۵۹.....	چگونه یک پرسپکتیو رسم کنیم؟	۵۳۵.....	قطاع‌های استوانه‌ای.....
۵۶۰.....	خط افق	۵۳۹.....	تعیین نقاط تماس.....
۵۶۰.....	نقطه گریز	۵۴۰.....	ابزارهای نقشه‌کشی.....

فصل یازدهم

پرسپکتیو واقعی (با استفاده از نقاط گریز)

۵۹۸.....	پرسپکتیوهای واقعی
۶۰۰.....	بررسی دیداری پرسپکتیو یک نقطه‌ای
۶۰۴.....	آموزش پرسپکتیو یک نقطه‌ای
۶۰۵.....	خط P.P
۶۰۵.....	خط افق H.L
۶۰۵.....	خط زمین G.L
۶۰۹.....	پرسپکتیو دو نقطه‌ای
۶۱۰.....	به دست آوردن نقاط گریز
۶۴۴.....	پرسپکتیو سه نقطه‌ای
۶۲۸.....	آموزش رسم دایره در پرسپکتیو یک نقطه‌ای
۶۳۰.....	تفاوت بین حجم و پرسپکتیو
۶۳۲.....	سایه در پرسپکتیو

SAATCHI & SAATCHI

۱۷۵۶

۵۶۵.....	سه نما
۵۶۵.....	دانش پایه برای درک و تسلط بر پرسپکتیوهای علمی
۵۶۵.....	تصاویر موازی یا پارالاین (آگزومتریک)
۵۶۶.....	تصاویر ایزومتریک
۵۶۷.....	تصاویر دیمتریک
۵۶۹.....	تصاویر تریومتریک
۵۶۹.....	تصاویر مجسم موازی مایل یا ابلیک
۵۶۹.....	تصاویر کاوالیر
۵۶۹.....	تصاویر جنرال
۵۷۳.....	قوس در زوایا
۵۷۴.....	مماس مشترک بر دو دایره
۵۷۵.....	مماس مشترک داخلی
۵۷۵.....	مماس بر یک دایره از یک نقطه معین
۵۷۶.....	مماس مشترک خارجی
۵۷۷.....	شبه بیضی محاط در مستطیل
۵۷۸.....	شبه بیضی محاط در مستطیل
۵۷۹.....	بیضی
۵۸۰.....	روش رسم مثلث و مربع
۵۸۱.....	تقسیم یک پاره خط
۵۸۲.....	روش رسم شش ضلعی و هشت ضلعی
۵۸۳.....	روش رسم پنج ضلعی
۵۸۴.....	روش رسم کثیرالاضلاع منتظم
۵۸۵.....	رسم شش ضلعی با استفاده از دانستن زاویه مرکزی
۵۹۲.....	ترسیم دوایر در کاوالیر
۵۹۳.....	تقسیمات دایره کمکی
۵۹۴.....	ترسیم دوایر در ایزومتریک

فصل دوازدهم

اسکیس و مفاهیم مربوط به آن

۱۸

چرا اسکیس می‌زنیم؟

۶۸۱	مداد
۶۸۲	انواع مداد
۶۸۲	انواع کاغذ
۶۸۳	لوازم جانبی
۶۸۵	طریقه گرفتن مداد
۶۸۶	حالت نوشتن
۶۸۶	حالت اسکیس زدن
۶۸۷	فشار دست
۶۸۹	خط و خط‌پرداز (استروک)
۶۹۰	اسکیس زدن
۶۹۱	مشاهده و ثبت
۶۹۲	اسکیس از مناظر
۶۹۳	درختان
۶۹۴	درختان در پیش‌زمینه
۶۹۵	درختان در پس‌زمینه
۶۹۶	زمین ریخت
۶۹۷	آب
۶۹۸	معماری
۶۹۹	اسکیس از سیماهای شهری
۷۰۰	استفاده از مداد برای سایه‌روشن
۷۰۱	سایه روشن، جنسیت یا «بافت اشیاء»
۷۰۲	سایه روشن، ارزش خطی
۷۰۳	تفکیک سایه روشن
۷۰۴	استفاده از تکنیک آب‌رنگ
۷۰۵	تکنیک پاشل
۷۰۷	تکنیک مدادرنگی
۷۰۷	تکنیک مداد شمعی
۷۰۷	تکنیک مداد شمعی و اکریلیک در نقاشی
۷۱۱	تکنیک کلاژ (تکه چسبانی)
۷۱۲	تکنیک تمپرا
۷۱۲	راندو

فهرست منابع

۷۱۵	
-----	--

۶۴۲	چستی اسکیس
۶۴۵	درک اسکیس
۶۴۷	گام‌های موفقیت برای اسکیس
۶۴۸	اسکیس‌های مفهومی
۶۵۶	خط در معماری
۶۵۶	تمرین اول
۶۵۸	تمرین دوم
۶۵۸	تمرین سوم
۶۵۸	تمرین چهارم
۶۶۰	تمرین پنجم
۶۶۱	تمرین ششم
۶۶۲	تمرین هفتم
۶۶۳	تمرین هشتم
۶۶۴	تمرین نهم
۶۶۵	تمرین دهم
۶۶۶	تمرین یازدهم
۶۶۷	تمرین دوازدهم
۶۶۹	سایه
۶۷۰	اصول سایه زدن سریع
۶۷۱	جسم در روی زمین است
۶۷۳	واژه‌شناسی اسکیس
۶۷۴	اسکیس و شعر
۶۷۵	اسکیس نوعی رسانه ارتباطی است
۶۷۶	اسکیس و طرح ترسیمی
۶۷۷	ساختمان‌ها
۶۷۷	ساخت یک طرح
۶۷۷	تکنیک
۶۷۹	عمق و جهت
۶۸۰	جزئیات و بافت